

HANDLING

Handlingsplan for situationer med mobning eller lignende

Dette værktøj kan bruges i situationer, hvor skolen har konstateret, at der foregår mobning eller lignende og derfor skal udarbejde en handlingsplan. Handlingsplanen skal være udarbejdet senest 10 arbejdsdage efter, at skolen får en henvendelse om (eller selv får en mistanke om), at der foregår mobning eller lignende.

Det er vigtigt, at indsatserne i handlingsplanen er målrettet de problemer, I ser i elevgruppen og årsagerne til, at de er opstået. Det forudsætter derfor, at I har lavet en grundig afdækning (se separat værktøj til afdækning). Yderligere afdækning kan indgå som et selvstændigt punkt i arbejdet med handlingsplanen, hvis I ikke er færdige indenfor de 10 arbejdsdage.

Dette værktøj består af tre trin:

1. Handlingsplanen

2. Opfølgning

3. Forankring af tiltag

OBS!

Der skal laves en handlingsplan så snart en situation vurderes til at være 'mobning eller lignende'.

Handlingsplanen er et arbejdsdokument, og arbejdet med de forskellige indsatser skal løbende evalueres og justeres.

Skolen har pligt til at informere berørte forældre og elever om handlingsplanens indhold samt eventuelle justeringer i indsatserne. Pas på ikke at dele personlige oplysninger om elever til andre elevers forældre.

TJEK

UNDERSØGELSE

AFDÆKNING

ANALYSE

HANDLING

1. Handlingsplanen

I handlingsplanen skal I beskrive det arbejde, I vil gøre for at ændre de svære dynamikker og for at skabe et trygt og godt undervisningsmiljø i elevgruppen. Baseret på de udfordringer I fandt i analysen af jeres afdækning, skal I indskrive de konkrete indsatser, I vil igangsætte.

Husk at handlingsplanen er et dynamisk dokument, og at I bør justere indholdet undervejs, efterhånden som I bliver klogere for bedst muligt at ramme de problematikker, I ser blandt eleverne. Hvis en indsats ikke har den ønskede effekt, ændrer man i handlingsplanen og arbejder videre.

Målet er, at handlingsplanen bliver et effektivt pædagogisk værktøj for jeres praksis.

Husk ...

...at mobning opstår i utrygge fællesskaber, og at handlingsplanen derfor skal beskrive indsatser, der berører fællesskabets dynamikker og mønstre. Også selv om der er bestemte elever, der går forrest i mobbehandlingerne eller dem, som bliver udsat for mobning

... at handlingsplanen skal tænkes bredt og indeholde indsatser på gruppeniveau, som kan styrke fællesskabet.

... at det kan være nødvendigt med indsatser rettet mod de voksne, f.eks. forældregruppen, skole-hjem-samarbejdet eller teamet omkring eleverne.

... at informere elever og forældre på klassen om de tiltag, I sætter i værk.

TJEK

UNDERSØGELSE

AFDÆKNING

ANALYSE

HANDLING

Hvad indeholder handlingsplanen beskrivelser af?

Evt. midlertidige tiltag

I nogle tilfælde kan det være nødvendigt at igangsætte midlertidige tiltag i håndteringen af problemerne for at opretholde et sikkert og trygt undervisningsmiljø for alle elever. Her kan det f.eks. være vigtigt med ekstra støtte eller hjælp til elever, der har brug for det.

Temaer/udfordringer I vil arbejde med

På baggrund af jeres analyse af afdækningen identificeres udfordringer. Her kan godt være flere udfordringer på spil, som I vil have fokus på at ændre i håndteringen af situationen. F.eks. stejle hierarkier og lukkede grupperinger, elever der ikke er en del af fællesskabet, utryghed mellem eleverne, hårdt sprog etc.

Indsatser

Konkrete tiltag, som skal sættes i gang. Komplekse udfordringer kan sagtens have flere forskellige indsatser og tiltag rettet mod samme udfordring. F.eks. hvis en udfordring er, at elever ikke inviteres ind i fællesskabet, kan indsatser være på flere niveauer: Frikvarterer – igangsætte fælles aktiviteter inden hvert frikvarter, så ingen går uønsket alene rundt. Gruppearbejde – tag hånd om at gruppearbejde foregår i grupper, hvor eleven er tryk, og det ikke er op til de enkelte at danne grupper m.m.

Tegn på at indsatsen virker

Her beskriver I de tegn, I ønsker at se for at kunne vurdere, om indsatserne virker. Det kan være helt konkrete ændringer, som f.eks. at flere elever tør tage ordet eller række hånden op i timerne, at flere elever er sammen på tværs, der er færre konflikter, eller at elever ikke er alene i frikvartererne.

Ansvarlig

Hvem har ansvar for at udføre indsatsen?

Opfølgning

Hvornår følger I op på, om indsatsen har virket eller ser ud til at virke? Og hvem skal deltage i opfølgningen? Aftal en konkret dato. Husk at inddrage elevernes og forældrenes perspektiv i opfølgning på tiltagene undervejs.

På de følgende sider findes en skabelon til udarbejdelse af handlingsplanen

TJEK

UNDERSØGELSE

AFDÆKNING

ANALYSE

HANDLING

Handlingplan for (skolens navn/klasse)

dato:

Beskriv evt. midlertidige tiltag					
Tema/udfordring	Indsatser (der kan laves flere indsatser på samme udfordring)	Tegn på at indsatsen virker	Ansvarlig	Opfølgning	

HANDLING

ANALYSE

AFDÆKNING

UNDERSØGELSE

TJEK

Tema/udfordring	Indsatser (der kan laves flere indsatser på samme udfordring)	Tegn på at indsatsen virker	Ansvarlig	Opfølgning

TJEK

UNDERSØGELSE

AFDÆKNING

ANALYSE

HANDLING

Delbar handlingsplan til informering af berørte elever og forældre

Klasse _____ Dato_____

Hvorfor har vi lavet en handlingsplan?

Midlertidige tiltag

TJEK

UNDERSØGELSE

AFDÆKNING

ANALYSE

HANDLING

(delbar handlingsplan fortsat)

Hvilke temaer/udfordringer viser den afdækning, skolen har lavet? Og hvilke indsatser igangsættes til hvert tema/udfordring?	
Tema/udfordring	Indsats

TJEK

UNDERSØGELSE

AFDÆKNING

ANALYSE

HANDLING

2. Opfølgning

Arbejdet med handlingsplanen er dynamisk, og I kan løbende tilføje og ændre i de forskellige indsatser i skemaet. I tillæg til den løbende evaluering anbefaler vi løbende opfølgningsmøder med status på situationen. Hvis handlingsplanen ikke løser situationen med mobning eller lignende, bør den revideres. Arbejdet fortsætter indtil problemerne er ophørt, og gruppen igen har et trygt undervisningsmiljø, hvor der er plads til alle.

Når I skal vurdere, om den samlede indsats virker, kan I tage udgangspunkt i nedenstående spørgsmål:

- **Oplever eleverne/forældrene/det pædagogiske personale, at handlingsplanen har virket?**
- **Hvad har virket/ hvad har ikke virket?**
- **Hvorfor har det virket/ hvorfor har det ikke virket?**
- **Hvad mangler vi, for at det lykkes?**
- **Hvilke dele af handlingsplanen skal revideres? Eller skal der tilføjes nye indsatser?**

Opfølgning efter 2 uger

Opfølgning efter 4 uger

Opfølgning efter 8 uger

Opfølgning efter 12 eller 16 uger

TJEK

UNDERSØGELSE

AFDÆKNING

ANALYSE

HANDLING

3. Det videre arbejde

Hvis I som skole eller uddannelsessted er lykkedes med at vende situationen fra mobning eller lignende, er der helt sikkert nogle vellykkede tiltag, som I gerne vil fortsætte med for forsat at sikre det gode undervisningsmiljø.

- **Hvilke tiltag ønsker vi at fastholde for at sikre en forankring?**
- **Hvordan sikrer vi os fremadrettet at have øje for fællesskabet og dynamikkerne i klassen?**
- **Er der noget læring fra processen omkring håndteringen af mobning, som vi ønsker inddraget i forebyggelse og håndtering af mobning fremadrettet? (evt. revidering i antimobbestrategien)**

FAQ

Hvem kan udpeges som ansvarlig for at udarbejde handlingsplanen?

Det vil være forskelligt fra skole til skole, hvem der er mest oplagt som ansvarlig for at udarbejde handlingsplanen. På nogle skoler vil det være oplagt at vælge en afdelingsleder og på andre skoler, vil det være nærliggende at vælge en eller flere undervisere, som kender eleverne godt.

Hvad skal den/de ansvarlig(e)?

Den/de ansvarlig(e) skal sørge for, at handlingsplanen bliver udarbejdet inden for 10 arbejdsdage fra den dato, skolen/en medarbejder på skolen får en henvendelse om (eller selv får en mistanke om), at der foregår mobning eller lignende. Husk at barren er lav. Den ansvarlige skal også sørge for, at indsatserne bliver gennemført og evalueret løbende.

Hvem skal inddrages i at udarbejde handlingsplanen og hvordan? Vi anbefaler, at man inddrager bredt, når man udarbejder handlingsplanen og tænker både lærere, pædagoger (fra skole og SFO/klub), forældre og ledelse ind.

Hvilke elever og forældre er berørte?

Skolen er forpligtet til at informere berørte elever og deres forældre om indholdet i handlingsplanen. 'Berørte elever' er alle elever, som indgår i det fællesskab, hvor indsatserne foregår. Fordi man skal arbejde ud fra det fællesskabsorienterede mobbesyn og have fokus på dynamikkerne i hele gruppe, vil det derfor oftest være hele klassen og alle klassens forældre

TJEK

UNDERSØGELSE

AFDÆKNING

ANALYSE

HANDLING